



Tadqiqot UZ

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2020

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидаги изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар



No19
31 август

conferences.uz

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 19-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
19-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
19-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-19**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
19-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-19**

ТОШКЕНТ-2020



УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2020]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 19-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 август 2020 йил. - Тошкент: Tadqiqot, 2020. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

PhD Шакирова Шохида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази)

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)



8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Вохидова Меҳри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Раҳмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)



22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпلامга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. [tadqiqot.uz](http://www.tadqiqot.uz)
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of [tadqiqot.uz](http://www.tadqiqot.uz)
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ФАРМАЦЕВТИКА

1. Таджикива Аипашша Джаббаровна, Эшмуратов Зайниддин Норбоевич
ПОЛИФИТОМОЙ ШАМЧАСИ ТЕХНОЛОГИЯСИНИ ЯРАТИШ..... 7



ФАРМАЦЕВТИКА

ПОЛИФИТОМОЙ ШАМЧАСИ ТЕХНОЛОГИЯСИНИ ЯРАТИШ

Таджиева Аипашиа Джаббаровна
Тошкент фармацевтика институти доценти
Эшмуратов Зайниддин Норбоевич
Тошкент фармацевтика институти ассистенти
Телефон: + 998974227565
E-mail: pharmi@bcc.com.uz

Анотация: Маҳаллий доривор ўсимликлар асосида олинган мойли экстракт асосида гинекология амалиёти учун антибактериал, ялиғланишга қарши таъсирга эга бўлган шамчани мўътадил таркиби ва технологияси бўйича олинган натижалар ёритилган.

Калитли сўзлар: полифитомой, технология, шамча, сифат назорати

Миллий фармацевтика саноатини ривожлантириш, тайёр маҳсулотни сифатини жаҳон стандарти талабларига жавоб берадиган маҳсулотларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳар бир мутахасиснинг олдида турган долзарб вазифалардан бири. Фармацевтика саноатини ривожланишида янги хом ашёлар (субстанция) билан биргаликда дорилар технологиясида ишлатиладиган турли ёрдамчи моддаларни саноатга кириб келиши Республикада тайёр дори турларини ривожланишига олиб келади. Шундай биофаол моддага маҳаллий хом ашёлардан олинган полифитомойни киритишимиз мумкин. Олимларимиз томонидан таклиф этилган полифитомой ёрдамида бавосил касаллигида қўллаш учун полифитомой шамчасини яратишни мақсадга мувофиқ деб топдик. Полифитомой (ВФС 42 Уз...). Таркиби: маҳаллий доривор ўсимликлар асосида олинган мойли экстракт. Мойли экстракт яшил рангли, аччиқ таъмли тиниқ мойсимон суюқлик бўлиб, таркибий қисми антроцион, флавоноид, фосфолипид, ошловчи модда, эфир мой ва β-каротин иборат [1].

Шамчани тайёрлашда таъсир этувчи модда миқдори шамча асосини 5% дан ошмаганлиги сабабли ўрин олиш кўрсаткичи инобатга олинмади, шамчалар қолипга қуйиш усули бўйича тайёрланди. Керакли миқдордаги полифитомой ва асос тортиб олинди. Шамча асосини маҳсус идишга солиб, қайнаб турган сув ҳаммомида (80-850С) 2/3 қисми эритилди. Қолган қисми чайқатиш билан эритилди. Сўнгра полифитомой қўшилди ва яхшилаб аралаштирилди. Аралаштириш жараёнида ҳаво пуффакчалари пайдо бўлса, аралаштиришни тўхтатиб, аралашмани бир оз сув сув ҳаммомида киздириб олиш лозим. Аралашма совитиш давомида қуюқлаша боради ва ҳарорати 37-400С атрофида бўлганда уни қолипларни уячаларига маҳсус ҳампа ёрдамида қуйилди. Шамчалар қолипдан осон чиқиши учун қолип уячаларини вазелин мойи ёки совунли спирт билан артилди. Тажриба давомида 1:1:5 нисбатда тайёрланган совун глицерин ва спирт аралашмасидан фойдаланилди. Қолип масса қуйишдан олдин ва масса қуйилгандан сўнг совитгичга 30-60 дақиқага қўйилди. Шамчалар қолипдан олиниб, уларнинг сифат кўрсаткичлари: ташқи кўриниши, эриш ва қотиш ҳарорати, пероксид, йод ва кислота сонлари, тўлиқ деформацияга учраш вақти (ТДУВ), биофаол модда миқдори тегишли МҲ асосида аниқланди [2]. Шамча таркибидаги биофаол модда миқдори β-каротиноидга нисбатан аниқланди. Тажриба натижаларига асосланиб полифитомой шамчаси оч яшил рангли, эриш ҳарорати - 36,80С; қотиш ҳарорати - 29,20С; йод сони, J2100/г - 67,0; кислота сони, мг КОН/г - 0,59; ТДУВ – 7-10 дақиқа; шамча таркибидаги таъсир этувчи модда миқдори β-каротиноидга нисбатан - 0,36мг ± 4,65% ни ташкил қилди. Маҳаллий липофил асос ёрдамида полифитомой шамчасини технологияси таклиф этилди. Олинган натижалар ижобий бўлиб, маҳаллий липофил асосни шамчалар технологиясида ишлатиш имконияти борлигини кўрсатди.



Фойдаланган адабиётлар рўйхати:

1. Пулатова Ф.А., Абдурахманов М., Махмудова Б.Ш. Стандартизация полифитового масла полученного из местных растительных веществ // Интеграция образования, науки и производства в фармации. Научно-практическая конференция. Ташкент. 2009, С.101.
2. Государственная фармакопея СССР. 11-е изд. В 2х т. -М.: Медицина, 1990.

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 19-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(19-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.08.2020

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000